

Γιὰ τὴν σεμνότητα τῶν γυναικῶν *

*Μία ἐπίκαιρη προφητικὴ καὶ διεισδυτικὴ Ἐγκύκλιος
τοῦ συγχρόνου Ὁμολογητοῦ Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας
Ἀγιοτάτου Μητροπολίτου Φιλαρέτου († 1985)
Πρωθιεράρχου τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Διασπορᾶς*

Ο **ΚΥΡΙΟΣ ΜΑΣ** Ἰησοῦς Χριστός, διδάσκων τοὺς μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους Αὐτοῦ, διεπότισε αὐτοὺς μὲ τὴν ἀνάγκη διατηρήσεως τῆς καθαρότητος τῆς καρδίας καὶ τῶν λογισμῶν. Ἀπὸ τὴν σκέψι καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά ἐξέρχονται οἱ ἀμαρτωλὲς παρορμήσεις μας· ὅ,τι ὅμως ἐκπορεύεται ἀπὸ τὸ στόμα ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν καρδιά, εἶπεν ὁ Κύριος καὶ τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπο. Ἀπὸ τὴν καρδιά ἐξέρχονται πονηροὶ λογισμοί, φόνοι, μοιχεῖες, πορνεῖες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλασφημίες (βλ. Ματθ. ιε´ 18-19). Οἱ ἀκαθαρτες παρορμήσεις τοῦ νοῦ καὶ οἱ φαντασίες ποὺ γεννιοῦνται στὴν καρδιά, ἀποτελοῦν τὴν ἀρχὴ τῆς ἀμαρτίας καὶ αὐτές, ὡς ἐκδηλώσεις συμπαθείας πρὸς τὴν ἀμαρτία, δηλητηριάζουν τὴν καρδιά καὶ τὴν ψυχή.

Ὁ Σωτὴρας ἐτόνισε τοῦτο μὲ τοὺς ἀκόλουθους λόγους: «Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ» (Ματθ. ε´ 27-28).

Αὐτὸς ὁ νόμος τῆς ψυχο-σωματικῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καλῶς γνωστὸς ἀπὸ τοὺς συγχρόνους διαστροφεῖς, οἱ ὅποιοι πασχίζουν συνειδητὰ νὰ διαδρώσουν τὴν νεολαία μας.

Ἐνθυμούμεθα στὴν Ρωσία μὲ ποιὸ τρόπο αὐτοὶ ποὺ προετοίμασαν τὴν ἐπανάστασι, καὶ κατόπιν οἱ κομμουνισταί, ἄρχισαν τὴν πνευματικὴ ἔξασθένει τοῦ ἔθνους μας διαποτιζόντες τὴν νεολαία μὲ ἀδιαντροπία καὶ διαφθορά. Εἰδικοὶ κύκλοι ὠργανώνονταν πρὸς τοῦτο, οἱ ὅποιοι διέσπειραν τὴν πε-

Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Φιλάρετος μετὰ τοῦ τότε Ἀρχιμανδρίτου π. Κυπριανοῦ, νῦν Μητροπολίτου, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τῆς Ρωσικῆς Διασπορᾶς στὴν Νέα Ὑόρκη, μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας (Δεκέμβριος 1969).

οιφρόνησι γὰ τὸς κανονικοὺς νόμους τῆς ἠθικῆς. Αὐτὴ ἡ προπαγάνδα γὰ τὰ «ἐλεύθερα ἦθη», ἡ ὁποία μᾶς περιβάλλει, εἶναι πλέον ἀκόμη μεγαλύτερη, ἐπιηρεάζουσα συνεχῶς ἀκόμη καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ τῆς σχολικῆς ἡλικίας.

Στὶς ἡμέρες μας, ὅπως κατὰ τὸν καιρὸ τῆς προεπαναστατικῆς Ρωσίας, αὐτὴ ἡ προπαγάνδα ἔχει τὸν τελικὸ σκοπὸ νὰ διαφθείρῃ τὴν σύγχρονη κοινωνία. Αὐτὴ εἶναι μία παλαιὰ μέθοδος. Ἡ ἱστορία εἶναι γεμάτη μὲ παραδείγματα ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα κατεστράφησαν ἐξ αἰτίας τῆς διαδόσεως τῆς διαφθορᾶς. Ὁ Κύριος κατέκαυσε τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα. Ἡ Βαβυλώνα ἔπεσε. Ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία κατεστράφη. Ἡ ἐλεύθερη Δύσις ὑπόκειται στὴν ἴδια διαφθορά... Ὅχι τυχαίως, αὐτὴ ἡ προπαγάνδα τοῦ λεγομένου «ἐλεύθερου ἔρωτα» καὶ τοῦ πολέμου κατὰ τῆς ἐντροπῆς προέρχεται εἰδικῶς ἀπὸ τοὺς ἀθέους, διότι ἡ αἴσθησις τῆς ἐντροπῆς εἶναι ἀκριβῶς ἡ πρώτη ἄμυνα τοῦ ἀνθρώπου ἐναντι τῆς ἠθικῆς πτώσεως. Ἐξ ἀντιθέτου, κάθε ἐπαφή, ἀκόμη καὶ ἡ μικρότερη, μὲ τὸ πάθος, ἥδη εἰσάγει ἀσθένεια στὴν καρδιά μας καὶ τὴν δηλητηριάζει. Μπορεῖ κάποιος ἄνθρωπος νὰ θέσῃ πῦρ στὸν κόρφο του, καὶ νὰ μὴ κατακαοῦν τὰ ἱμάτιά του; (πρβλ. Παροιμ. στ' 27)...

Τί βλέπουμε στὴν ζωὴ, ἡ ὁποία μᾶς περιβάλλει; Ἀπρέπεια καὶ ἀδιαντροπιὰ στὴν ἐνδυμασία: ἀδιάντροποι ἀσπασμοὶ καὶ περιπτύξεις στοὺς δρόμους καὶ στὰ δημόσια μέρη· ἀδιάντροπες διαφημίσεις, εἰκόνες, φωτογραφίες καὶ παραστάσεις στὰ περιοδικὰ καὶ τὶς ἐφημερίδες· ἀνόητη, ἀκάθαρτη, ἀπωθητικὴ πορνογραφία... Ὅλη αὐτὴ ἡ διαφθορὰ καὶ διαστροφή περιχύνεται στὴν ζωὴ σὰν μεγάλο κῦμα. Ἀληθινά, δὲν ὑπάρχει πλέον ὀλιγότερη ἀδιαντροπιὰ, ἂν ὄχι περισσότερη, ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν παγανιστῶν, ὅταν οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοί τους ἔπρεπε νὰ προτρέπουν τοὺς Χριστιανοὺς μὲ εἰδικὸ ζῆλο στὴν διατήρησι τῆς σεμνότητος.

Ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τέτοια, ὥστε στὰ ἁμαρτήματα τῆς σαρκός, ὁ ἐνεργητικὸς ρόλος νὰ ἀνήκῃ ἀφ' ἐνὸς στοὺς ἄνδρες, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προκαλῆται σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸν πειρασμὸ πού προέρχεται ἀπὸ τὶς γυναῖκες. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, οἱ Χριστιανικοὶ πολιτισμοὶ παντοῦ καθώρισαν ἔθιμα, τὰ ὁποῖα νὰ βοηθοῦν στὴν διατήρησι τῶν εὐπρεπῶν ἠθῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ τὴν σεμνὴ ἐνδυμασία γὰ τὶς γυναῖκες, ὥστε ἡ ἐμφάνισίς τους νὰ μὴ προκαλῆ ἁμαρτωλοὺς λογισμοὺς καὶ πειρασμικὰς τάσεις σὲ κανέναν. Ὅσο ὑψηλότερος ἦταν ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς, τόσο σεμνότερη ἦταν καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν γυναικῶν.

Ἡ σεμνότης στὴν ἐνδυμασία εἶναι ἡ πρώτη μας γραμμὴ ἄμυνας. Πρέπει νὰ προφυλάξῃ τὴν καθαρότητα τῶν γυναικῶν καὶ νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἄνδρες ἀπὸ τὸν πειρασμὸ τῶν ἁμαρτωλῶν κλίσεων.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ πρόκλησις ἀκριβῶς αὐτῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τάσεων ἀπο-

τελεῖ τὸν σκοπὸ αὐτῆς τῆς ἡμι-γυμνότητος, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὴν σύγχρονη μόδα, φθάνουσα, παρεπιπτόντως, μέχρι σχεδὸν τὴν πλήρη γυμνότητα στὴν ἀδιάντροπη ἐμφάνισι στὶς παραλίες.

Αὐτὸ τὸ ὁποῖο προηγουμένως ἦταν ἰδίωμα τῶν ξεπεσμένων γυναικῶν, οἱ ὁποῖες, στὴν ἐνάσκησι τοῦ ἐπαισχύντου ἐπαγγέλματός τους ἐνεδύοντο προκλητικὰ γιὰ νὰ προκαλέσουν αἰσθησιακὰ τοὺς ἄνδρες, ἔχει πλέον γίνει ἡ μόδα καὶ ὁ κανόνας ἀκόμη καὶ γιὰ καθαρὰς παρθένες, οἱ ὁποῖες σὲ πολλὰς περιπτώσεις δὲν λαμβάνουν κἄν ὑπ' ὄψιν τους τὸ νόημα καὶ τὶς συνέπειες αὐτῆς τῆς μόδας πού τὶς ἐσκλάβωσε.

Ἄν ἡ ἐλαχιστοποίησις τοῦ μᾶκρους τοῦ φορέματος ἢ ὁ ἰδιαίτερος τονισμὸς τῶν «γραμμῶν» τοῦ σώματος ἀντιτίθενται πρὸς τὴν σεμνότητα, ἡ ὁποία θὰ πρέπει γενικὰ νὰ στολιζῆ τὶς Χριστιανὲς παρθένες καὶ γυναῖκες, τότε ἀκόμη πιὸ ἀκατάλληλη εἶναι ἡ ἐμφάνισίς τους μὲ τέτοιου εἶδους ἐνδυμασία στὸν Ναὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν θὰ πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται πρωτίστως μὲ τὴν σεμνότητα τῆς ἐνδυμασίας. Δὲν εἶναι μάλιστα τυχαῖο ὅτι τουλάχιστον μέχρι πρόσφατα, ἀκόμη καὶ πολλὰς ἐτερόδοξες ἐκκλησίαις ἀπαιτοῦσαν ἀπὸ τὶς γυναῖκες πού εἰσήρχοντο εἰς αὐτὰς νὰ καλύπτουν τὴν κεφαλὴ τους καὶ τοὺς ὤμους τους, ἂν ἡ ἐνδυμασία τους δὲν ἦταν ἡ ἐνδεδειγμένη. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐκφράζεται ἡ καθαρὴ ἀπόδοσις τιμῆς σὲ κάτι τὸ ἱερό καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι τίποτε τὸ ἀνοικτὰ ἁμαρτωλὸ καὶ πειρασμικὸ γιὰ τὸν πλησίον μας δὲν θὰ πρέπει νὰ εἰσέρχεται στὸν Ναὸ τοῦ Θεοῦ.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐν συμφωνίᾳ πρὸς σχετικὴν Συνοδικὴν ἀπόφασιν, στρεφόμεθα πρὸς τὸ Θεοπόθητο ποιμνίό μας, στὸ ὁποῖο οἱ Ποιμένες καὶ οἱ ἡλικιωμένοι ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ θὰ πρέπει νὰ ἀναλάβουν τὴν εὐθύνη τῆς ὑπενθυμίσεως στοὺς νέους νὰ παύσουν νὰ καταπατοῦν τοὺς νόμους τῆς φυσικῆς σεμνότητος ἀκολουθοῦντες τὶς σύγχρονες μόδες.

Τὸ καθήκον διδασκαλίας σεμνότητος στοὺς νέους ἐναπόκειται εἰδικῶς στοὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ δίδουν ἕνα παράδειγμα αὐτῆς καὶ ἐπιμόνως νὰ ἐξηγοῦν στὰ τέκνα τους τὴν ἁμαρτωλότητα τῆς συγχρόνου ἀδιάντροπιᾶς.

Γνωρίζουμε, ὅτι ἡ μάχη κατὰ τῆς ἁμαρτίας, ἡ ὁποία μᾶς περιβάλλει πανταχόθεν, δὲν εἶναι ἕνα εὐκόλο θέμα. Ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας γίνεται ὅλο καὶ στενώτερη κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐπικρατήσεως στὸν κόσμον τῆς πονηρίας καὶ τῆς ἀποστασίας. Ὅμως, ὁ ἀρχαῖος παγανιστικὸς κόσμος, ὁ ὁποῖος περιέβαλε τοὺς ὀλιγοστοὺς πρῶτους Χριστιανούς δὲν ἦταν ὀλιγότερο διεφθαρμένος. Ἐκεῖνοι, ἐν τούτοις, δὲν ὑπέκυπταν στοὺς πειρασμοὺς τῶν παγανιστικῶν ἠθῶν, ὅπως καὶ τώρα ἀκόμη κάποιοι δὲν ὑποκύπτουν στοὺς συγχρόνους πειρασμούς.

Ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ σεμνότης τῶν Χριστιανῶν γυναικῶν ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ φαι-

νόμενα, τὸ ὁποῖο κατέκτησε τὸν παγανιστικὸ κόσμο. Τώρα, πού ἡ ἀπιστία καὶ ἡ διαφθορά, ἡ ὁποία τὴν συνοδεύει, ἀνανεώνονται μὲ νέα δύναμι, ἡ ὁμολογία τῆς πίστεώς μας ἀπαιτεῖται μὲ μεγαλύτερη ἔντασι, ὄχι μόνον ὡς πρὸς τὴν δογματικὴ διδασκαλία, ἀλλὰ καὶ στὴν καθημερινὴ ζωὴ, ἐνθυμούμενοι τὴν κλῆσιν τοῦ Σωτῆρος μας, «οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. ε´ 16).

Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολὴ του γράφει ὅτι πρέπει νὰ λάμπουν σὰν φωστῆρες ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης (Φιλιπ. β´ 15). Μία ὑψηλὴ πνευματικὴ κατάστασις καὶ μία ἀκατηγόρητη, καθαρὴ, αὐστηρὰ σώφρων ζωὴ, ἀποτελοῦσαν τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν Χριστιανῶν τῶν Φιλίππων, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ Ἀπόστολος τοὺς ἐπαινεῖ. Ζοῦμε σὲ πολὺ μεταγενέστερη ἐποχὴ· δεκαεννέα αἰῶνες μᾶς χωρίζουν ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, στὶς ὁποῖες ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔγραψε τὶς ἐπιστολές του. Ὅμως τώρα, ἀκριβῶς, ὅπως οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων, εἴμεθα κυκλωμένοι ἀπὸ ἓνα περιβάλλον πλήρους ἀδιαντροπιᾶς καὶ διαστροφῆς.

Εἶθε τὸ ὑψηλὸ καὶ ἅγιο παράδειγμα τῆς καθαρᾶς καὶ σώφρονος ζωῆς τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν νὰ μᾶς διδάσκη νὰ εἴμεθα τὸ ἴδιο σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι στὴν διακράτησι τῶν νόμων τῶν Χριστιανικῶν ἡθῶν, καὶ νὰ μὴ ὑποκύπτουμε στοὺς πειρασμούς, οἱ ὁποῖοι μᾶς περιβάλλουν.

Εἶθε ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι ἐφ' ὑμᾶς
† Μητροπολίτης Φιλάρετος

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 338/Μάιος-Ιούνιος 2007, σελ. 44-46 .